

Valkude fraktsioonid uriinis (U-Prot-Fr)

Kliinilise keemia osakond, tel. 731 8316

Uriinis olevad valgud jaotuvad agarosgeelil elektroforeetilise liikuvuse alusel viieks fraktsiooniks: albumiin, alfa-1-, alfa-2-, beeta-1-, beeta-2- ja gammaglobuliinid. Olenevalt neerupäsmakeste kahjustuse raskusest satuvad uriini kas ainult madalamolekulaarsed valgud (albumiin, transferrin), s.o selektiivne proteinuuria, või ka suure molekulkaaluga valgud (immuunglobuliinid), s.o mitteselektiivne proteinuuria. Monoklonaalsete gammopaatiate korral võib uriinist leida nii intaktseid monoklonaalseid immuunglobuliine kui ka monoklonaalseid immuunglobuliinide vabu kapa- ja lambdaahelaid (Bence-Jonesi valk). Uriini valkude elektroforeesil leitud monoklonaalse komponendi tüüp tehakse kindlaks uriini valkude immuunfiksatsiooniga.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Proovinõu	Uriinikatsuti või proovitops (50 mL)
Säilivus	+4 °C üks nädal, -20 °C nädalaid

Analüüsi tegemise aeg: tööpäeviti

Analüüsimeetod: agarosgeel-elektroforees ja densitomeetria

Vastuse vorm

Füsioloogiliselt võib uriiniga erituda minimaalsetes kogustes albumiini ja muid madala molekulkaaluga valke, koguhulk < 150 mg/d.

Vastus antakse laboriarsti otsusena proteinuuria selektiivsuse ja monoklonaalse komponendi esinemise suhtes.

Näidustus ja kliiniline tähendus

Monoklonaalse komponendi tuvastamine uriinis. Proteinuuria selektiivsuse hindamine.

Monoklonaalne komponent (M-komponent) esineb uriinis sageli selliste haiguste korral nagu müeloomtõbi või Waldenströmi makroglobulineemia, aga ka teiste lümfoproliferatiivsete vereloome kasvajate korral. Samuti võib M-komponendi uriinis leida amüloidoosi ja kergete ahelate ladestustõve korral.

Selektiivne proteinuuria: erituvad madalamolekulaarsed valgud, nt albumiin, transferrin (beeta-1-globuliinide fraktsioon).

Mitteselektiivne proteinuuria: erituvad ka suurema molekulkaaluga valgud, nt immuunglobuliinid (gammafraktsioon).

Kaja Kallion